

Het Rode Kopje

Ina de Man

Het was koud in de binnenstad toen Jasmijn zich naar haar koffiehuis haastte. Ze vroeg zich af of ze dit jaar sneeuw zouden krijgen met kerst maar waarschijnlijk zou het weer gewoon regen en viezigheid zijn. Ze trok de kraag van haar parka wat dichters om de hals en stapte flink door. Het was nog vroeg en de straten waren over het algemeen nog leeg. Dat zou straks wel anders worden als de winkels open gingen. Over een week zou het kerstmis zijn en net zoals elk jaar leek het of de mensen tot het laatste moment wachtten om hun kerstinkopen te doen.

Jasmijn was super georganiseerd. In de zomer maakte ze al een lijstje wie wat zou krijgen, wat ze zouden eten en welke versieringen ze in de winkel zou gebruiken. Goud en rood dit jaar? Of misschien iets met paars, het was eens wat anders. Tegen half november stond alles klaar in dozen. De meeste cadeautjes stonden in de logeerkamer ingepakt te glimmen in afwachting tot ze onder de grote kerstboom in de winkel mochten liggen op de magische kerstavond. Jasmijn genoot een heel jaar van de gezelligheid van kerstmis.

Plots voelde ze een druppel in haar nek en ze keek langs de gevels van de oude huizen omhoog. Daar had je het al, regen... Ze trok de kap van haar parka over het hoofd en liep nog wat sneller, ze had geen zin in natte voeten of een kapsel dat alle kanten uitsprong. Even later bereikte ze de deur van "Cooks 'n Books", haar geliefde boekenwinkel annex koffie café. Toen enkele jaren geleden het bedrijf waarvoor ze werkte overkop ging en al het personeel werd ontslagen, stond ze voor de keuze: op zoek gaan naar een nieuwe kantoorbaan of eindelijk haar droom waarmaken.

Ze liep al een paar jaar rond met het idee om ooit een boekenwinkel te openen. Geen gewone boekhandel, maar eentje waar je zowel boeken kon lezen als kon kopen. Ze zag het al voor zich, tegen de achterwand stonden gezellige leeshoekjes met een laag tafeltje om een drankje op te zetten. De twee zijwanden werden ingenomen door rekken vol boeken. Thrillers, romans, jeugdboeken, ... Je kon er ouwe getrouwen vinden zoals "de Koning van Kathoren" of "Onder Moeders Vleugels" van Louise May Alcott, maar ook de nieuwste verhalen vonden een plekje tegen de wand. De vierde muur zou volledig in beslag genomen worden door een grote balie waar je koffie, thee of warme chocolademelk kon krijgen. Tijdens de zomer kon je er ook water met een smaakje krijgen maar ze zou nooit de gewone frisdranken aanbieden, daarvan was ze overtuigd. Naast de drankjes zou je er ook

allerlei zoetigheden vinden: Appeltaart met of zonder slagroom, roomsoezen, worteltaart, verse rijstepap of kwark met sjalotjes op een boerenboterham. En in het midden van de zaak overal tafeltjes. Ze had de winkel al zo vaak getekend op servetjes of de achterkant van een reclamebrief dat ze hem met de ogen dicht kon zien. Ze kon zelfs de boeken ruiken.

Toen ze dus voor een tweesprong in haar carrière stond, besloot ze de sprong te wagen. Ze had haar stoute schoenen aangetrokken en was naar de bank gegaan. Wonder boven wonder kreeg ze een lening en niet veel later was ze de trotse eigenaar van een winkelpand, midden in de grootste winkelstraat van de stad. Ze had het tamelijk goedkoop op de kop kunnen tikken want het was een klein en smal pand en tamelijk vervallen. Maar met de hulp van haar vader en broer was het volledig opgeknapt en omgetoverd tot een gezellig praatcafé waar je heerlijke koffiemelanges kon krijgen en waar het steeds geurde naar vers gebak. Boven de winkel was nog plaats voor vier appartementen en in de maanden die volgden werden ook die gerenoveerd en verhuurd.

Nog voor het koffiehuis open ging was Thomas zich komen aanbieden, een schriel ogende twintiger met een encyclopedische kennis van koffiesoorten die ook nog eens kon bakken als de beste. Hij hielp haar de juiste koffie kiezen en stelde samen met haar een lijst op van het gebak dat ze konden verkopen. Hij had bovendien ook nog oog voor binnenhuisdecoratie en toen Cooks_'n Books eindelijk open ging was het meteen een daverend succes.

***

Het was nog geen twaalf uur toen Jasmijn het kleine keukentje binnenliep. Ze leunde met haar rug tegen de grote ijskast en zuchtte diep.

‘Pffff, wat is het druk vandaag zeg! Ik heb nog geen vijf minuten rust gehad.’

Thomas was volop in de weer met het versieren van de kerstcupcakes, die als zoete broodjes over de toonbank gingen. Hij had gekozen voor een vulling van pistache crème met een laagje frambozenjam erop. En de icing bestond uit een wit sneeuwtapijt met daarop een kunstig versierde kerstboom. De kerstballetjes waren suikerkogeltjes en de pakjes waren van marsepein.

‘Da’s toch goed’ zei hij en hij ging verder met het snijden van de sneeuwtapijtjes.

‘Ik hoop toch dat het straks wat minder druk wordt hoor, want anders ben ik tegen kerst geen mens meer.’

Thomas gniffelde van achter zijn slagroomsput, waarmee hij nu de roomsoezen vulde. ‘Ach Jasmijn, je zou het niet anders willen. Hoe drukker het is, hoe liever je het hebt.’

Ze moest toegeven dat hij gelijk had, ze leefde pas echt op als haar gezellig winkelcafé vol zat.

***

Elke dag om tien uur - behalve op zondag - ging de winkel open en dan stond meneer Oldman stond bij de deur te wachten. Hij was een vaste gast en met zijn versleten boekentasje, zijn geruite pet en rode sjaal was hij al snel een vast onderdeel van de winkel geworden. Hij koos elke morgen hetzelfde tafeltje bij het raam uit, stak zijn vinger op om zijn eerste kopje van de dag te bestellen en haalde uit het groezelige boekentasje een nog groezeliger schriftje en een potlood tevoorschijn. En net als elke dag sloeg hij het schriftje open, likte aan het puntje van zijn potlood en begon te schrijven. Jasmijn had hem ooit eens gevraagd of hij bezig was aan een boek maar hij had glimlachend het hoofd geschud.

‘Ik schrijf op wat er zich in mijn hoofd bevindt zodat ik niet vergeet. Weet u, hoe minder je schrijft hoe sneller je geheugen eraan gewend wordt om dingen te vergeten? Schrijven is de ideale manier om niet dement te worden. Maar als ik het op een dag toch wordt, dan heb ik mijn schriftjes nog om me eraan te herinneren hoe mijn leven was, waar ik aan dacht en hoe ik over de dingen nadacht.’ Jasmijn moest bekennen dat ze daar nog nooit over nagedacht had, maar ze was nog jong en dementie was een ver-van-mijn-bed gebeuren dat haar misschien ooit zou overkomen maar waar ze zich nu geen voorstelling van kon maken.

Terwijl meneer Oldman genoeglijk zat te schrijven in zijn schriftje vulde de winkel zich langzaam met mensen. Sommigen kwamen hun wekelijkse bestelling aan koffiebonen halen, weer anderen hadden genoeg van het miezerige weer en kwamen zich warmen aan een kop geurige Arabica met daarbij een flink stuk appeltaart. Maris, het meisje dat tijdens de kerstvakantie kwam helpen, was zoals gewoonlijk te laat en haastte zich om haar schortje aan te trekken. Met haar bloknoot in de hand vloog ze van het ene tafeltje naar het andere. Jasmijn had heel de ochtend achter de balie gestaan en koffiemengelingen klaargemaakt, bonen verpakt, gebakjes geserveerd en geld in ontvangst genomen. Door de ramen van de winkel zag ze de mensenmassa aangroeien, want het was ondertussen opgehouden met regenen.

Net toen ze een roomsoes met aardbeiencoulis op een bordje wilde leggen klonk er ergens een gil die door merg en been ging. De roomsoes schoof van het bordje en kwam omgekeerd in het uitstalraam terecht. Jasmijn probeerde de gil te lokaliseren. Eerst dacht ze aan Thomas, maar het geluid was niet van achter haar gekomen. Ook Maris had het gehoord en stond als een bevroren standbeeld in het midden van de gelagzaal, waar elke conversatie als bij toverslag in de kiem was gesmoord. De stilte duurde maar een paar tellen en toen begon iedereen door elkaar te praten.

‘Wat was dat?’

‘Hebt u dat ook gehoord, was dat een gil?’

‘Misschien een stoomfluit of zo?’

'Nee, beslist iemand die gilde.'

'Zou er iemand aangerand zijn?'

***

Jasmijn had ondertussen begrepen dat de gil niet uit haar zaak kwam, maar ergens boven haar hoofd. Ze trok de deur naar de gang open en keek omhoog. Tot haar verbazing zag ze mevrouw Snelders als een hoopje ellende op de overloop zitten. Ze hield zich vast aan de leuning van de trap en zag er ontzettend bleek uit. Wat kon het arme mensje zoveel schrik hebben aangejaagd? Jasmijn haastte zich naar boven, en na enkele treden zag ze wat haar bovenbuurvrouw zover had gekregen dat ze zat te hyperventileren op de trap. Naast haar lag een man op de grond. Omdat de overloop maar een vierkantje van een meter twintig bij evenveel was, lag hij wat gekromd op een hoopje. Net zoals een lappenpop die je plots loslaat en die als een zandzak in elkaar stuikt.

'Wat is er gebeurd, mevrouw Snelders? Bent u gewond?'

Mevrouw Snelders woonde op de eerste verdieping van het pand en was een rustige dame van begin zestig. Verder was ze ook een vaste klant van Cooks 'n Books, ze had zelfs bijgedragen aan de verzameling leesboeken omdat ze in haar appartement geen plaats had voor al haar boeken. Ze maakte dan ook dankbaar gebruik van Jasmijns aanbod om ze onder te brengen in de leesrekken en ze kon ook altijd in de winkel terecht als ze haar boeken nog eens wilde lezen. Daarom was de dame ook regelmatig in één van de leeshoeken te vinden, met een exemplaar van Don Quichotte of een boek van Tom Wolfe in de hand.

De anders zo onverstoorbare dame zat nu totaal overstuur te beven bovenaan de trap, terwijl ze de trapleuning in een stevige greep hield.

'Hhhij... hij is... d...' het laatste woord bleef steken in haar keel. Jasmijn begreep dat ze het had over het hoopje mens dat naast haar op de overloop lag. Vliegenvlug draaide ze zich om en zocht naar een manier om hem - want het was duidelijk een man - te controleren op ademhaling en hartslag. In haar hoofd overliep ze snel wat ze geleerd had op de cursus EHBO. Jezelf vrijwaren - check. Controleren op ademhaling: ze likte de rug van haar hand en hield die voor de mond en neus van het slachtoffer. Geen adem. Controleren van hartslag: De beste manier, had ze geleerd was via de halsslagader. Ze stak twee vingers uit en voelde achter het kaakbeen van de man. Niets. Ze verplaatste haar vingers nog een paar keer maar ze voelde nergens het bekende pulserende gevoel onder haar vingertoppen. Voor alle zekerheid zocht ze ook nog eens zijn pols op maar ook daar leek het of er geen bloedcirculatie was. En nu? Jasmijn keek vertwijfeld om zich heen terwijl ze nog dieper groef in haar EHBO kennis van jaren geleden.

Ondertussen had zich onderaan de trap een groepje mensen verzameld. Maris stond lijkkleek achteraan en hield haar orderboekje zo stevig vast dat al het

bloed uit haar vingers was weggetrokken. In de deuropening herkende ze het warrige haar van Thomas, ze keek hem wanhopig aan.

Plotseling maakte iemand zich los uit de hoop mensen en liep de trap op.

‘Hey, ik ben Jonas en ik ben ambulancier. Kan ik u ergens mee van dienst zijn?’

Jasmijn slaakte een zucht van verlichting. Ze kon de verantwoordelijkheid voor de man overdragen aan een meer bekwaam persoon, tenminste toch op het gebied van zieke en dode mensen.

‘Ja, dank je. Ik heb ademhaling en pols gecontroleerd maar ik weet niet zeker of ik nu ook hartmassage of kunstmatige ademhaling moet toepassen.

Jonas schoof Jasmijn vriendelijk maar dringend verder de trap op en knielde naast het slachtoffer. Mevrouw Snelders was zachtjes beginnen jammeren. Jasmijn keek naar Thomas en deed met haar ogen teken dat hij de arme vrouw van de trap moest komen plukken en haar een kopje koffie moest aanbieden. En terwijl de ambulancier de man op de overloop nog eens onderzocht, trok Thomas de bovenbuurvrouw zachtjes met zich mee en hielp haar de gelagzaal in.

Plots deinsde Jonas achteruit. ‘Mevrouw, ik denk dat u best de politie belt. Het was goed dat u niet begonnen bent met kunstmatige ademhaling want de kans bestaat dat deze man vergiftigd werd.’

‘Wa... wat bedoelt u, vergiftigd?’

‘Ziet u deze blauwe lippen? En hier, zijn nagelriemen? Ze zijn blauw. Het zou kunnen duiden op een vergiftiging met cyanide want ik ruik ook heel vaag een amandelgeur. Ik denk dat we beter op veilig spelen en het overlaten aan de politie en de ambulance.

Jasmijn knikte, haalde haar GSM uit haar schortzak en belde 112. Daarna bleef ze op de trap staan wachten tot de hulpdiensten arriveerden.

De meeste klanten konden niet snel genoeg vertrekken na de ontdekking van het lijk. Maris had de handen vol met afrekenen, terwijl Thomas zich over mevrouw Snelders ontfermde. Maar sommige klanten bleven rondhangen om te kijken of er nog iets te beleven viel. Thomas besloot dan maar om de zaak te sluiten en de mensen vriendelijk maar beslist naar buiten te drijven met de vaste belofte dat ze de volgende dag weer open zouden zijn.

***

Jasmijn zat nog altijd boven aan de trap te wachten op de ziekenwagen en de politie, die ongetwijfeld zou volgen. Ze had eens ergens gelezen dat mensen die overleden waren niet met een ziekenwagen vervoerd mochten worden. Ze kon zich de chaos al voorstellen in de winkelstraat als er naast een politiewagen en een ambulance ook zo'n zwart bestelbusje van één of andere begrafenisondernemer voor haar deur stond. Ze beet op haar nagels, dit zou haar zaak geen goed doen,

vreesde ze. Want wie wil er nu koffie drinken in een zaak waar een dode gevallen was.

Thomas stak zijn hoofd om de deur om te kijken of alles in orde was met Jasmijn. Ze schonk hem een vermoeide glimlach en kwam naar beneden.

‘Ik heb iedereen buitengezet, je kan het je haast niet voorstellen maar sommige mensen wisselden effectief hun tafeltje om alles beter te kunnen zien.’

‘Ramptoeristen’ dacht Jasmijn en ze zuchtte. ‘Gaat het een beetje met mevrouw Snelders?’

‘Maris heeft haar zoete thee gegeven en ze lijkt al een beetje op te knappen.’

‘Ik vraag me alleen af waarvan ze zo geschrokken is.’ zei Jasmijn terwijl ze gedachteloos met een papiertje in de zak van haar schort speelde. ‘Ik snap dat je niet verwacht dat er iemand op de overloop ligt, maar mijn eerste gedachte zou zijn dat die persoon ziek was geworden of zo. Hulp nodig had op z'n minst. Mijn eerste reactie zou niet zijn om de boel bij elkaar te gillen.’

Thomas keek zijn bazin met een scheve glimlach aan. ‘Maar jij bent dan ook een stoere meid die van niks bang is.’

Jasmijn moest inwendig lachen. Haar stoer noemen was zoals een olifant licht noemen. Ze was amper een meter zestig groot en hoeveel moeite ze ook deed om te eten, ze kwam geen grammetje bij. Frèle Freule was een betere beschrijving. Toen Thomas haar de eerste keer zo noemde, had ze de woorden voor het eerst gebruikt en zowel hij als Maris keken haar aan of ze net een toverspreuk had uitgesproken. En toen had ze verteld dat frèle freule zoveel betekende als spichtige jongedame: frèle was frans, freule was Duits voor edele jonkvrouw.

Plotseling hoorde Jasmijn de sirene van de ziekenwagen dichterbij komen. Of was het die van de politie? Ze kon ze nooit uit elkaar houden hoewel ze wist dat ze allebei hun eigen signaal hadden. De bel kondigde de reddingstroepen aan, ze stond op en zonder nog een blik te werpen op het lijk op de trap liep ze naar beneden. Ze opende de voordeur en ze liet hen binnen in de smalle trappenhal van haar gebouw.

***

Even later zaten Jasmijn, Thomas en Maris samen met mevrouw Snelders bij te komen van het avontuur op de trap.

‘Weet iemand toevallig wie die vent is?’ vroeg Thomas, zoals steeds de meest praktische van het drietal.

Maris haalde de schouders op, ze had alleen de rug van de man gezien. Maar Jasmijn zat met een diepe rimpel in haar voorhoofd te blazen in haar kopje.

‘Wat ik me afvraag’ zei ze terwijl ze verder ging met kleine wolkjes koude lucht aan haar al koud geworden koffie toe te voegen. ‘Was die man vanmorgen niet hier?’

‘Je bedoelt in de zaak om iets te kopen?’

‘Nee, ik bedoel dat hij volgens mij aan een tafeltje heeft gezeten. Het was druk maar ik herinner me dat hij nogal zenuwachtig was. Zweetdruppeltjes op zijn voorhoofd terwijl het hier helemaal niet zo warm was. Hij had ook wat last van de drukte denk ik want hij schudde regelmatig met zijn hoofd.’

‘Hij moest waarschijnlijk bij één van de huurders zijn’ dacht Maris en zette haar tanden in een rijsttaartje.

‘Niet bij mij’ piepte mevrouw Snelders, die nog steeds ‘vapeurtjes’ had van de schrik.

‘Waar zit je aan te denken’ vroeg Thomas. Hij kende Jasmijn ondertussen een paar jaar en herkende de blik in haar ogen. Ze probeerde zich iets te herinneren maar het wilde niet komen. Jasmijn schudde haar schouders als wilde ze tonen dat het geen belang had. Maar hij liet zich niet afschrikken.

‘Jasmijn, vertel van bij het begin wat er gebeurd is.’

Ze zette haar kopje op het schoteltje en haalde diep adem. Ze vertelde van de gil en dat ze naar de gang was gelopen. Hoe ze op de overloop de man had zien liggen en mevrouw Snelders die naast hem zat. Ze was naar boven gelopen en stond zich net af te vragen wat ze nu moest doen, toen die ambulancier de trap was opge.....

Plotseling sloeg ze met haar vuist op de tafel. De kopjes rinkelden en het melkkannetje helde gevaarlijk over. ‘Gif’ zei ze. ‘Die ambulancier zei dat hij vergiftigd was!’

‘En hoe wist hij dat?’

‘Iets met blauwe lippen en nagels, ik weet het niet meer zo specifiek.’

‘Cyaankali’ vroeg Thomas?

Met een ruk draaide Jasmijn haar hoofd. ‘Wat bedoel je met cyaankali?’

‘Dat vind je toch in elke Agatha Christie? Vergiftiging met cyaankali geeft blauwe lippen en blauwe vingernagels. Zo weet de detective dat het slachtoffer vergiftigd werd.’

‘Werkt dat snel?’

‘Hoe zou ik dat moeten weten?’

‘Jij bent toch de moordspecialist?’

‘Euhm, er is een groot verschil tussen werkelijkheid en fictie hoor. In boeken sterven ze daar gewoonlijk ’s nachts aan. Ik vermoed omdat het spannender is om het lijk ’s morgens door een gillende meid te laten ontdekken dan ’s avonds bij te televisie.’

‘Moment’ Jasmijn stond op, greep achter de toonbank en viste haar telefoon op. Er zat haar nog steeds iets dwars, maar het internet zou wel raad weten. Thomas was toch wel een beetje geschrokken van haar reactie.

‘Hier is het. Afhankelijk van de dosis is cyaankali dodelijk. Het ziet eruit als kristalsuiker en de dood kan snel intreden of pas heel laat afhankelijk van lichaamsgewicht en dosis.’

‘Suiker?’ Maris vloog overeind van haar stoel en liep naar het aanrecht achter de toonbank. Daar stonden alle suikerpotjes die normaal op de tafels stonden netjes bij elkaar. Ze wilde er één oppakken maar besloot dan om het niet te doen. ‘Ziet het er echt uit als suiker of zie je een verschil?’

‘Geen idee’ zei Jasmijn. ‘Ik ben geen apotheker, hé. Maar als het inderdaad cyaankali was dan bestaat de kans dat hij het hier binnen kreeg. Weet iemand nog exact waar hij zat?’

‘Hoe ziet hij eruit?’ vroeg Maris. Jasmijn beschreef de man en nog voor ze klaar was wees de dienstster gedecideerd op een tafeltje tegen de boekenkast.

‘Daar! Daar zat hij, ik herinner me hem ook. En je hebt gelijk, hij zag er niet goed uit.’

Mevrouw Snelders mengde zich nu ook in de discussie. ‘Bedoel je dat hij hier vergiftigd is? Ooohhh, hoe erg! Maar wie kan het dan gedaan hebben?’

‘Wij in geen geval’ zei Maris beslist en ze keek naar de gezichten rond de tafel.

‘OK, laat ons even logisch redeneren’ zei Thomas en trok daarbij een bloederstig gezicht. ‘De man komt hier binnen en gaat naar dat tafeltje. Ofwel heeft hij op dat moment het vergif al binnen ofwel heeft hij het hier gekregen.’

‘Ja duh’ deed Maris. Jasmijn deed teken dat ze Thomas moest laten uitspreken.

‘Weet je nog wat hij gedronken heeft, Maris?’

‘Ja, hij koos voor Bourbon koffie in een Italiaanse percolator en nam ook een roomsoes met mokka glazuur erbij. Volgens mij zag hij al een beetje grauw toen hij binnenkwam, maar ik kan me ook vergissen.’

‘Bourbon, da’s een rood koffiekopje, hé?’

‘Ja, het was de enige Bourbon bestelling van de voormiddag.’

***

Cooks_’n Books bood zeven soorten koffiebonen aan en Jasmijn had besloten om elke soort te serveren in een ander kleur kopje. Voor de bezoekers was het leuk en voor Maris en haarzelf veel handiger om af te rekenen want al die koffiesoorten hadden een verschillende prijs.

Jasmijn beet zachtjes in haar bovenlip. ‘En waar is dat kopje nu?’

‘Afgewassen, hoezo?’ Maris sloeg de hand voor de mond. Ze besepte net dat ze het mogelijke moordwapen had afgewassen. ‘Oh Jasmijn, is dat erg?’

Ze schudde berustend het hoofd, daar was nu toch niet veel meer aan te doen.

Een klop op de tussendeur van de gang kondigde de aankomst van het politiekorps aan.

‘Goedemiddag mevrouw, bent u de persoon die het slachtoffer heeft gevonden?’

Jasmijn schudde het hoofd en wees naar mevrouw Snelders, die als een miserabel hoopje in elkaar kromp. 'Nee, dat is die dame daar.'

De man knikte en liep op het arme vrouwtje af, terwijl de andere agenten bleven wachten aan de deur.

'Hallo, ik ben inspecteur De Ridder.' De man stelde zich netjes voor en schonk mevrouw Snelders een stralende glimlach waardoor ze een beetje opknapte. 'Ik weet dat u erg geschrokken bent, maar zou ik u een paar vraagjes mogen stellen?'

Ze knikte en hij nam zijn opschrijfboekje. Terwijl de inspecteur met de bovenbuurvrouw sprak, verdween het drietal van Cooks 'n Books achter de toonbank. Ze durfden nergens aan te komen uit angst dat één van de agenten dat zou zien als een poging om bewijsmateriaal te vernietigen.

Toen De Ridder klaar was met mevrouw Snelders, richtte hij zijn blik op Jasmijn.

'U hebt de hulpdiensten gebeld?' Ze liep naar het tafeltje en zette zich tegenover de man. 'Inderdaad, ik hoorde mevrouw hier roepen, ik ben onmiddellijk naar boven gelopen en vond een man op de grond. Ik heb gecontroleerd of hij nog ademde en of hij een hartslag had maar dat bleek niet zo te zijn.'

De man schreef vlijtig in zijn boekje en knikte een paar keer.

'U hebt geen reanimatiepoging ondernomen?' vroeg hij. Zag ze in zijn blik iets van een havik die zijn prooi fixeert of was het haar verbeelding? In ieder geval zou ze niks achterhouden, dat wist ze zeker.

'Ik wilde net beginnen met kunstmatige ademhaling toen één van de klanten zei om dat niet te doen. Hij was ook naar boven gekomen en vertelde dat hij ambulancier was. Hij had opgemerkt dat het slachtoffer blauwe lippen en nagels had en zei dat dit kon wijzen op een vergiftiging. En dat ik ook vergiftigd zou worden als ik hem beademde met de mond.'

'Juist ja.' De Ridder schreef verder in zijn boekje. 'Kende u de man soms?'

Jasmijn keek over haar schouder naar Thomas en Maris. 'Nee, geen idee wie hij is, maar hij is wel hier in de zaak geweest.'

Inspecteur De Ridder keek verrast op. 'Weet u nog wanneer hij hier was?' Jasmijn keek Maris aan en beduidde met haar hoofd dat ze moest vertellen wat ze wist. Het meisje deed hikkend haar verhaal, net of het haar schuld was dat die man dood was.

'Heeft iemand van jullie gezien of hij gezelschap heeft gehad aan zijn tafeltje?'

'Goh inspecteur, het was deze morgen superdruk, het mag al een wonder heten dat we de man hebben opgemerkt.'

'Dat kwam door het rode kopje' stootte Maris uit en had al onmiddellijk spijt dat ze haar mond voorbij had gepraat.

***

Een uurtje later was de rust weergekeerd in Cooks 'n Books. Jasmijn besloot om de winkel de rest van de dag maar gesloten te houden. De agenten hadden alle rode kopjes in beslag genomen en ook alle suiker uit de suikerpotjes. De keuken was herschapen in een soort van oorlogszone. Zakken koffie waren open gemaakt, uit alle soezen hadden ze een staal genomen - die kon ze alleen nog maar weggooiën want een mens weet maar nooit. Het aanrecht lag vol smurrie, suiker, koffie en banketbakkersroom. En ook het heiligdom van Thomas, de keuken was niet aan hun verzamelwoede ontsnapt. Ze namen stalen van bloem, boter, suiker, vanillestokjes. Zelfs van de aardbeien en de abrikozenconfituur namen ze stalen. Jasmijn stond met de handen in het haar het slagveld te overzien.

‘Snap jij er iets van Thomas?’

‘Je bedoelt van deze janboel?’

‘Nee, ze halen hier alles overhoop, nemen overal stalen van alsof we alles systematisch vergiftigd hebben, maar we mogen wel gewoon open doen.’

Thomas krabde in zijn haar en bekeek het slagveld in zijn keuken. ‘Denk je niet dat we het zekere voor het onzekere moeten nemen? Alles wat open is zetten we op een plank in de voorraadkamer en we openen nieuwe pakken bloem, suiker en zo verder. Als hij echt hier vergiftigd werd dan kan het overal inzitten.’

Jasmijn wist dat hij gelijk had. Zwijgend gingen ze aan het werk. Alle gebak en cake werd in een grote grijze vuilniszak gedaan en in de voorraadkamer gezet. Thomas kwam terug met een doos en zette daar alle voedingswaren die open gedaan waren in.

Twee uur later zag de winkel er weer picobello uit. Je zou haast vergeten dat er die voormiddag een half dozijn mannen met laarzen waren door gemarcheerd alsof ze naar de oorlog trokken. De tafelkleedjes waren vervangen, in de grote glazen bokalen zat verse koffie. Thomas had cake en kaastaart gemaakt en die stond nu in de koeltoog. Jasmijn had de ruimte achter de toonbank weer in orde gemaakt en had de vloer geboend zodat alles weer blonk. En nu zaten ze bij een kopje heerlijke Arabica uit te puffen.

Het leek wel of Jasmijn er niet helemaal met haar hoofd bij was. Thomas vroeg wat er scheelde.

‘Ik kan aan heel die zaak geen touw vastknopen.’

‘Hoezo?’

‘Wel, een man komt binnen en bestelt koffie met een roomsoes. Even later verdwijnt hij door de deur, waarschijnlijk om naar het toilet te gaan en nog even later vindt mevrouw Snelders hem op de overloop. Wat had hij daar te zoeken?’

‘Misschien kende hij één van de huurders?’

‘Mmmm’ Jasmijn sabbelde op haar lepeltje. ‘Mogelijk, maar tenzij hij al eens bij hen op bezoek is geweest zou het logisch zijn dat hij eerst aanbelt bij hen voor hij naar boven gaat.’

‘Misschien was hij er al eens geweest?’

‘Inspecteur De Ridder zei van niet, geen van de huurders kende de man.’

‘Dat is inderdaad vreemd, misschien was het een dief die eens ging kijken of er boven iets te stelen viel?’

Jasmijn moest hier even over nadenken. ‘Dat is natuurlijk altijd mogelijk, maar de man zag er piekfijn uit. Duur horloge en dure schoenen dus het lijkt me dat hij het niet nodig heeft om in te breken.’

‘Een spion dan?’

‘En bij wie zou hij dan gaan spioneren? Mevrouw Snelders heeft alleen maar een verzameling porseleinen beeldjes en die zijn volgens mij niks waard.’

‘Misschien volgde hij wel iemand naar het toilet en werd hij onderweg vermoord.’

Jasmijn keek Thomas geringschattend aan. ‘Echt? Meen je dat echt? Iemand dwingt de man op het toilet om vergif te nemen?’

‘Hmmm, je hebt gelijk. Het lijkt onwaarschijnlijk.’

‘Nee, de vraag die we moeten kunnen beantwoorden is of de man al tekenen van vergiftiging vertoonde voor hij hier binnen kwam.’

‘En hoe gaan we dat doen?’ Jasmijn moest hem het antwoord schuldig blijven.

***

Kerstmis naderde met rasse schreden. Hoewel het de afgelopen dagen flink koud was geweest, leek de temperatuur weer wat te stijgen. En daarmee was de hoop op een witte kerst dit jaar maar weer eens vervlogen want de weerman had zachte temperaturen aangekondigd met regen en mist.

Cooks 'n Books was de dag na het drama gewoon weer open gegaan. Jasmijn vreesde dat ze niet veel volk zouden trekken, maar tot haar grote verbazing zat de gelagzaal om elf uur stampvol. Een half uur later stond ze in de deuropening van de keuken even uit te blazen.

‘Heb je die volkstoeloop gezien?’ ze veegde met de rug van haar hand een weerbarstige lok van haar voorhoofd.

‘Allemaal ramptoeristen?’

‘Daar had ik inderdaad voor gevreesd, maar voor zover ik kan zien zijn het vooral shoppers. Je valt bijna over de volle plastic tassen vol kerstaankopen.’

Thomas keek op van zijn cupcakes. ‘Hmmm, misschien stond er niets in de krant over onze dode op de overloop.’

Jasmijn zuchtte. ‘Jawel, in de regionale krant stond het op de voorpagina.’

‘Dat is dan waarschijnlijk een meevaller voor ons’ zei Thomas terwijl hij weer aan het werk ging. ‘De meeste koopjesjagers zijn waarschijnlijk niet van deze regio.’

Jasmijn trok haar schort recht en haastte zich om een klant te helpen die niet kon kiezen tussen kwarktaart en flantaart.

De deur ging open en een bescheiden belletje kondigde een nieuwe klant aan. Jasmijn's blik ging automatisch naar de deur van de winkel maar toen ze zag wie er binnenkwam, stokte haar adem. Het was de inspecteur die de vorige dag het onderzoek naar het lijk op de overloop had geleid. Hij keek de gelagzaal rond en richtte zijn blik daarna op Jasmijn, die plots een droge mond kreeg. De man zocht naar een leeg tafeltje, en toen twee jonge twintigers hun tassen met aankopen begonnen bij elkaar zoeken, vroeg hij hen vriendelijk of dit tafeltje vrij kwam. Ze giechelden en keken veelbetekenend naar elkaar, inspecteur De Ridder was namelijk een knappe man die zich wist te verzorgen. En dat hadden de dames natuurlijk gezien. Toen hij hen ook nog eens een oogverblindende glimlach schonk en hen hielp bij het zoeken naar aankopen, waren ze helemaal verkocht.

De Ridder ging zo zitten dat hij de toonbank in het oog kon houden. Toen Jasmijn met hoogrode kaken zijn bestelling kwam opnemen leek het voor de andere bezoekers niet anders dan gelijk welke klant in de zaak. Maar toen ze kwam aanzetten met een dienblad waarop een Italiaanse percolator kan, een kopje en een rijsttaartje stond, deed hij teken dat ze moest gaan zitten. Ze voelde haar knieën knikken toen ze op de stoel tegenover hem schoof.

'Excuseer dat ik u midden in uw drukke bezigheden kom storen' zei hij terwijl hij koffie uit de slanke percolator in een kopje goot. 'Maar ik heb nog een paar vragen met betrekking tot...' Hij was kies genoeg om het woord 'moord' niet in de mond te nemen. Jasmijn slikte eens en keek toen dapper in zijn open gezicht.

'Geen probleem, inspecteur..'

'Max, zeg maar Max. Niet iedereen hoeft direct te weten wie ik ben.'

Jasmijn fronste haar wenkbrauwen. Was hij haar aan het versieren? Of hield hij gewoon rekening met haar klanten en was hij gewoon een fijne vent die toevallig ook inspecteur bij de politie was? Ze knikte, ze zou de kat uit de boom kijken.

'Zegt u het maar, hoe kan ik u helpen?'

'Ik wilde u nog vragen of u het slachtoffer echt niet kent? Ik heb hier een foto van hem, misschien helpt dat, want iemand die dood op de grond op zijn buik ligt ziet er vaak anders uit.' Hij haalde uit zijn notaboekje een foto en gaf die aan Jasmijn. Ze bekeek hem aandachtig. Ze kreeg een ongemakkelijk gevoel, ze wist heel zeker dat ze de man niet kende maar toch had ze het gevoel dat ze hem al eens gezien had. Of misschien leek hij gewoon op iemand die ze kende? Ze schudde het hoofd en gaf de foto weer aan De Ridder.

'Nee, het spijt me. We weten dat hij die dag hier bij ons in de zaak is geweest maar verder heb ik er geen idee van wie hij is.'

'Zegt de naam De Ruyter u iets?' Jasmijn schudde langzaam het hoofd.

'Is dat zijn naam? De Ruyter'. Terwijl ze de naam uitsprak zocht ze in haar geheugen naar een connectie. Plots zat ze rechtop en keek haar tafelman geschrokken aan.

'Mevrouw Snelders!' zei ze, harder dan ze gewild had. 'De meisjesnaam van mevrouw Snelders is Jessica De Ruyter!'

Geschokt keek Jasmijn naar Maris, die net langs hun tafeltje liep. 'Mevrouw Snelders?'

***

Inspecteur De Ridder was alweer vertrokken en Jasmijn kreeg een onbehaaglijk gevoel. Had die lieve oude mevrouw Snelders misschien iets te maken met de dood van de man? Ze waren beiden die ochtend in de zaak. Als de man inderdaad bij hen vergiftigd was, dan was mevrouw Snelders misschien een goede kandidaat. Nu ze erover nadacht leek de man wel een beetje op de bovenbuurvrouw.

Al snel werd haar volle aandacht weer opgeëist door het af en aanlopen van klanten en toen de laatste om zes uur eindelijk de deur achter zich dicht trok, slaakte ze een zucht van verlichting. Ze leunde met haar rug tegen de gesloten deur en keek rond. Opnieuw leek er een slagveld aangericht, maar deze keer waren het haar klanten. Ze glimlachte, ze was doodmoe maar gelukkig. Cooks 'n Books was tenslotte haar levenswerk. Ze liep naar de kast met boeken en begon ze weer netjes op hun plaats te zetten. Op één van de schappen trof ze een kopje koffie aan naast een boek over thee zetten en het deed haar lachen.

Thomas had de vuren in zijn keukentje uitgedraaid en was ook naar de gelagzaal afgezakt. Hij zag Jasmijn met het kopje in haar hand bij de boekenkast en vroeg zich af waarom ze zoveel pret had.

'Waarschijnlijk omdat ik moe ben' lachte ze. 'Maar ik vond het grappig dat er een koffiekopje naast een boek over thee zetten stond.'

Thomas liep naar de boekenkast en hielp haar om alles weer netjes op orde te zetten. Morgen was de laatste dag voor kerst en dan werden er weer massa's klanten verwacht. Jasmijn leek te dralen, ze bleef met een boek van Boris Pasternak in de hand staan.

'Wat is er?'

'Ik zit nog steeds met die vergiftigde klant in mijn hoofd' zei ze terwijl ze de potjes met suiker en honing op een groot dienblad zette. 'Er is iets dat ik over het hoofd zie, het probeert alsmaar uit mijn hoofd te geraken, maar het lijkt wel alsof het door een onzichtbaar net wordt tegengehouden.'

'Heeft het iets met die klant te maken?'

Jasmijn knikte en beet op haar onderlip. Ze was verstrooid en meer bezig met de warboel in haar hoofd dan met haar zaak. Een ongecontroleerde beweging en het grote dienblad met alle potjes vloog van tafel en op de hardhouten vloer.

'Oh nee!' Ze sloeg verschrikt de handen voor de mond en kon haar tranen niet bedwingen. Ze liepen langs haar wangen naar beneden terwijl ze met haar rug tegen de boekenkast naar de smeerboel op de vloer stond te kijken. Maris kwam aangelopen en samen met Thomas begon ze alles op te ruimen. Jasmijn liet zich op de grond zakken en hield een hand voor de mond om het snikken te smoren, maar

eens de poort van haar emoties was opengezet was er geen houden meer aan. Ze begon hartverscheurend te huilen.

Thomas keek verwonderd op van zijn werk. Zo had hij zijn werkgeefster nog nooit gezien. Ze was altijd zo evenwichtig en wist elke crisis het hoofd te bieden. En nu zat ze te huilen als een klein kind. Maris zette de potjes honing, die ze net had opgeraapt op tafel en liep op het hoopje ellende toe. Ze sloeg de armen om Jasmijns schouder en suste haar. 'Kom kom, huil maar eens goed uit, dat zal je goed doen. Ja, goed zo en diep ademhalen. Blijven ademen.' Jasmijn klemde zich aan het meisje vast alsof ze zou verdrinken. Alsof ze de voeling met de werkelijkheid zou verliezen als ze haar zou loslaten. Haar nagels trokken striemen over Maris' rug, maar die liet haar begaan. Ze begreep dat Jasmijn op dat moment geen idee had van de schade die haar lange nagels aanrichtten.

Langzaam werd het snikken minder en werd ook de greep op het tengere dienstmeisje minder. Even later zat Jasmijn beschaamd en wezenloos voor zich uit te kijken. Pas toen durfde Thomas, die ondertussen alle troep had opgeruimd, weer dichterbij komen.

'Wat was er nu aan de hand?' vroeg hij terwijl Jasmijn haar neus snuitte en haar ogen depte.

Ze trok de schouders op en keek hem hulpeloos aan. 'Ik weet het niet, stress zeker? Plots drong het tot me door dat we de winkel wel eens konden kwijt geraken als bleek dat die man hier in de zaak vergiftigd was terwijl we er helemaal niet bij betrokken zijn. En dan die arme mevrouw Snelders? Ik kan echt niet geloven dat ze er iets mee te maken heeft.'

Maris kwam aangelopen met een kop sterke koffie. Daarvan zou Jasmijn wel opknappen. Thomas dacht aan iets wat ze had gezegd voor ze plots in huilen was uitgebarsten.

'Je zei dat je iets had opgemerkt maar niet meer wist wat. Weet je ondertussen al terug wat het was.'

Jasmijn schudde het hoofd. Ze had gehoopt dat de emotionele ontlading van daarnet voor de juiste schok had gezorgd, maar dat bleek niet het geval.

'Kom, laten we snel verder doen,' zei ze terwijl ze recht krabbelde. 'Morgen is de laatste dag voor kerst en ik wil dat de zaak er dan piekfijn uitziet.'

***

Die nacht sliep Jasmijn slecht. De dag was hoe dan ook één en al stress geweest en toen ze de winkel had gesloten, had ze zich door de miezige regen naar huis gehaast. Ze trok de deur van haar gezellige appartement achter zich dicht en slaakte een zucht. Ze verlangde naar kalmte en rust dus liet ze een bad lopen en goot er een ruime hoeveelheid lavendel badschuim in. De geur kalmeerde haar altijd en ze wist dat, als ze daar een heerlijk glas Montrachet wijn bij dronk ze zou slapen als een roos. Maar de nacht bracht geen rust. Het was net alsof iemand bezig was

om alle laden en schappen in haar hersenen op te ruimen en te zoeken naar dat ene wat haar maar niet te binnen wilde schieten. In haar droom zag ze de mensen van het politielabo haar hele keuken overhoop halen, een oogwenk later stond ze tussen haar klanten te kijken naar de man die langzaam het rode kopje naar de lippen bracht. Ze zag de zweetdruppeltjes op zijn voorhoofd en plotseling schoot ze wakker.

‘Hij zweette al voor hij dronk, dus hij moet al vergiftigd geweest zijn voor hij het kopje naar de mond bracht.’ Maar ze zonk al snel terug in de kussens. Want hoewel het een aanwijzing was dat hij al iets onder de leden had, was het nog steeds niet uitgesloten dat iemand iets in zijn koffie had gedaan.

Tegen de ochtend lag ze te woelen en te draaien, de secretaresse in haar hoofd had nu bijna alle laden en schappen doorzocht, het antwoord moest nu gaan komen. In gedachten flitste ze weer van de ene gebeurtenis naar de andere. Het ene moment stond ze in het keukentje poedersuiker op de rijsttaartjes te strooien en plots zat ze in de trappenhal naar de man op de grond te staren. En toen leek het alsof er vuurwerk af ging in haar hoofd.

‘Het lintje’ riep ze terwijl ze rechtop in bed ging zitten. De man had een lintje op zijn revers gespeld! Een zwart lintje zoals je wel eens ziet bij mensen die naar een begrafenis waren geweest.

Jasmijn voelde dat haar voorhoofd nat was van het zweet, maar ze was tevreden. Eindelijk wist ze wat er al die tijd klaar had gezeten in haar hoofd maar er niet was uitgekomen. Ze keek even naar de klok op haar nachtkastje en zag dat ze nog zeker een half uurtje tijd had voor ze moest opstaan. Ze schudde de kussens op en trok het donsdeken tot onder haar kin. En in gedachten liep ze de gebeurtenissen nog eens na.

De man was naar een begrafenis geweest. Nu ze alles weer helder voor haar geest zag, beseftte ze dat de man een net pak had gedragen. Het leek er dus op dat hij die ochtend iemand had begraven. En daarna was hij naar het koffiehuis gekomen. Was dat alleen om iets te drinken of wilde hij zijn bezoek aan mevrouw Snelders nog even uitstellen? Wie was er dan overleden en was het misschien iemand die de bovenbuurvrouw goed kende? Misschien uit haar verleden of zo en zweette hij daarom zo? Nee, hij had ook een pafferig wit gezicht en nu Jasmijn er goed over nadacht vond ze dat zijn lippen al een blauwe tint hadden.

Een half uurtje later stapte ze uit bed en begon aan haar laatste werkdag voor kerst. Ze hoopte dat ze mevrouw Snelders nog zou zien, dan kon ze het vragen van die begrafenis.

***

Toen de eerste drukte in de winkel voorbij was, blies Jasmijn bij een heerlijk kopje Columbia uit aan een tafeltje in de hoek. Even later kreeg ze gezelschap van Maris en Thomas, die allebei een rood hoofd hadden.

‘Pfiew, wat een drukte zeg. Je zou denken dat ze in de winkels alles gratis weggeven.’ Het was Maris’ eerste kerst in de winkel en ze was een beetje overdonderd.

Thomas grinnikte. ‘Dit is dan ook de drukste dag van het jaar. Het lijkt wel of iedereen wacht tot de allerlaatste dag om kerstinkopen te doen!’

‘Ik snap het niet’ zuchtte het meisje. ‘Mijn cadeautjes zijn al lang gekocht en ingepakt. De dag na Sinterklaas zetten we thuis de kerstboom en een week later ligt het er al vol pakjes. Dat maakt het net zo gezellig! Anders zit je toch maar naar een lege kerstboom te kijken.’

‘Ik bestel alles online’ zei Thomas terwijl hij de damp van zijn kopje blies. ‘Ik heb een hekel aan die drukte en online kan je op je gemak kiezen. En ze brengen het nog gratis bij je thuis ook.’

Jasmijn glimlachte. Alles leek weer normaal. De boze droom van een paar dagen geleden was vergeten en ze konden opnieuw over de normale dingen praten. Over kerst en hoe het dit jaar een natte kerst zou worden. Maris had vorig jaar nog een witte Kerst gehad toen ze met haar ouders was gaan skiën, maar in het vlakke Vlaanderen was het al eeuwen geleden. Nu ja, niet eeuwen, maar ze kon zich alvast niet herinneren wanneer het nog eens gesneeuwd had op kerstavond.

Thomas zag dat de spanning, die haar de dag daarvoor nog even te veel was geworden, verdwenen was uit Jasmijns gezicht. ‘En? Weet je al wat je je moest herinneren? Hij blies bedachtzaam in zijn kopje want het vocht was nog steeds gloeiend heet.

Jasmijn glimlachte en knikte. ‘Hij droeg een rouwlintje op de revers van zijn jas.’

‘Oh, dus hij kwam van een begrafenis?’

‘Of hij ging naar een begrafenis, ik bedacht me net dat dit ook kon. Mevrouw Snelders was een familielid dus ofwel ging hij haar halen voor de begrafenis, ofwel had hij ze net achter de rug en profiteerde hij ervan om zijn familielid te bezoeken.’

‘Zou mevrouw Snelders dan zelf niet naar die begrafenis geweest zijn?’

‘Goh ja, families, hé! Wie weet wat er vroeger allemaal gebeurd is. Soms drijf je gewoon uit elkaar, maar soms gebeuren er dingen die op dat moment heel erg lijken en waarvan je jaren later denkt dat het belachelijk was dat je er zoveel problemen over hebt gemaakt.’

Maris knikte. ‘Dat is ook zo. Mams en haar broer hebben heel hun jeugd ruzie gemaakt. Ze pestten elkaar en als ze in elkaars buurt kwamen dan was er ruzie. Dus toen oom Erik iemand leerde kennen en ergens anders ging wonen, hebben ze elkaar niet opgezocht. Maar een paar jaar later, toen opa overleed waren ze samen op de begrafenis en hebben ze gepraat. Sindsdien spreken ze minstens elke maand af.’

Jasmijn zuchtte. ‘Families, hé! Maar goed, we weten nog steeds niet wie hem vermoord heeft hoewel ik er nu bijna zeker van ben dat het niet hier gebeurd is.

Vannacht zag ik ook de beelden van die dag terug en ik zag dat hij al een beetje grauw zag toen hij hier aan het tafeltje zat.'

'Het is wel jammer voor mevrouw Snelders' vond Thomas. 'Nu weet ze nog altijd niet wat de man kwam doen.'

***

Jasmijn zag dat het bijna elf uur was en stond op. Zo dadelijk zou de lunchpauze beginnen en dan werd het hier weer super druk.

'Zo, we zullen er maar weer eens aan beginnen. Ik weet dat ik er de laatste dagen niet meer over gesproken heb, maar gaat het kerstfeestje hier nog altijd door? Ik bedoel maar... misschien...'

'Natuurlijk gaat het door' zei Thomas en hij drukte een vluchtige zoen op haar wang. 'Het is heel jammer van die man maar uiteindelijk heeft het niks met de zaak te maken. Dus we sluiten om vier uur, kuisen de boel op en dan maken we alles klaar voor het kerstfeest deze avond.'

Alsof de duivel ermee gemoeid was, ging op dat moment de bel van de winkel deur en inspecteur De Ridder stapte binnen. De sfeer zakte onmiddellijk onder nul.

Jasmijn had een déjà vue gevoel toen de inspecteur de winkel binnenstapte en ze wist dat er problemen op komst waren. Nu ze wist dat haar niks te verwijten viel, ademde ze eens diep in en trok haar schort recht.

'Inspecteur, waarmee kan ik u van dienst zijn?'

De Ridder keek een beetje verlegen, alsof hij zich wilde verontschuldigen dat hij hen weer kwam storen. 'Ik vroeg me af of er u soms nog iets te binnen geschoten was over....' Hij was zo vriendelijk om het woord "lijk" niet te gebruiken.

Jasmijn keek hem recht in de ogen, ze wilde peilen waarom hij hier was. Het leek haar weinig waarschijnlijk dat hij het lintje niet gezien had of dat één van zijn ondergeschikten er melding van had gemaakt. Hij was hier dus met een andere reden en dat beviel haar maar matig. Maar ze besloot het spelletje mee te spelen.

'Nu u het zegt ja. Er is me nog iets opgevallen. Zullen we even gaan zitten?' Ze wees uitnodigend naar een tafeltje in de hoek. De Ridder knikte en liep op het tafeltje toe. Maris stond al achter de toonbank om koffie te maken, maar Jasmijn ving haar blik met haar ogen en schudde het hoofd. Dit keer geen koffie voor de inspecteur. Ze wilde hem zo snel mogelijk kwijt. Maris trok een wenkbrauw op maar knikte dat ze de boodschap begrepen had.

Toen ze zaten stak Jasmijn van wal. Ze wilde dit niet langer rekken dan noodzakelijk was.

'Vannacht schoten me een paar dingen te binnen. Ten eerste zag de man er al niet fris uit toen hij in de zaak was. Hij had een pafferig wit, eerder grauw gezicht en zijn lippen hadden al een blauwe tint. Verder was hij netjes gekleed in een pak

dat naar mottenballen rook. Dat wil zeggen dat hij het niet vaak droeg, er was dus een bepaalde reden voor. En toen ik naast hem op de trap zat, zag ik dat hij een rouwlintje op de revers van zijn jasje had gespeld. Dat deed vermoeden dat er recent iemand was overleden. Het zou mij niet verwonderen dat hij ofwel naar een begrafenis ging ofwel terug kwam van een begrafenis. En vermits hij gevonden is op de trap naar de appartementen is het waarschijnlijk dat hij ofwel mevrouw Snelders kwam ophalen voor de begrafenis of dat hij haar na de koffietafel een bezoek wilde brengen.'

Jasmijn was na haar betoog een beetje buiten adem, maar ze kruiste de armen voor de borst en keek de inspecteur vorsend aan. Die stak zijn verwondering niet onder stoelen of banken. Dit dametje had een analytische geest en ze merkte ook dingen op. Jammer dat het drie dagen had geduurd voor ze tot die conclusie kwam.

Hij boog het hoofd als teken van dank en sloeg het ene been over het andere.

'U bent nogal defensief. Dacht u soms dat wij zouden denken dat u er iets mee te maken had?'

'Als ik u was zou ik dat inderdaad denken, ja'

Hij glimlachte. Anders dan anders en dat verwarde Jasmijn. Het was geen zelfvoldane glimlach, ook geen half flirterige. Ze kon het niet plaatsen.

'Zou u misschien mevrouw Snelders even willen roepen? Dan moet ik mijn verhaal maar één keer vertellen.'

Jasmijn wilde rechtstaan maar bleef halverwege steken. 'Oh nee, hij verdacht die arme bovenbuurvrouw, wat moest ze nu doen?' Maar hij knikte bemoedigend en met lood in de schoenen liep ze naar de gang en belde via de binnenhuis telefoon naar het oude dametje.

***

Even later zat mevrouw Snelders mee aan tafel. Maris had voor koffie en gebak gezorgd en liet zich op één van de stoelen neervallen. Nu de ontknoping naderde, zou ze zich niet laten weggagen. En toen Thomas zag dat iedereen in de hoek zat, liet hij zijn keuken voor wat ze was en trok een stoel bij.

'Ik zal u niet langer in spanning houden. We zijn ondertussen één en ander te weten gekomen en ik denk dat jullie dat moeten weten. Het verhaal begint eigenlijk bij u mevrouw.' Hij wees naar de bovenbuurvrouw die angstig naar haar keel greep. 'Bij u en uw schoonzus Esmeralda. Is er ooit iets gebeurd tussen jullie? Iets waardoor jullie elkaar al die jaren gemeden hebben?'

Mevrouw Snelders keek de inspecteur verward en met grote ogen aan. 'Schoonzus? Is Essie mijn schoonzus?'

De Ridder knikte en moedigde haar aan om verder te gaan. 'Ja, Essie en ik zijn even oud. We waren schoolvriendinnen en altijd samen. Tot we verliefd werden op dezelfde jongen. Maarten en ik kenden elkaar al een tijdje en hadden

trouwplannen maar hij geraakte helemaal ondersteboven van haar en verbrak de verloving. Ik kreeg rond diezelfde tijd een aanbieding voor een baan in de stad en ben stante pede verhuisd. Sindsdien hebben we elkaar niet meer gezien. Maar wat heeft dat met die dode te maken?' Het vrouwtje snapte er niks van.

'Wel, ik vermoed dat u de reactie van uw vriendin niet hebt afgewacht voor u vertrok, anders had u geweten dat ze er het hart van in was en dat ze het uw verloofde nooit heeft vergeven. Een jaar later trouwde ze met uw broer Gert en kreeg twee kinderen, een jongen en een meisje. Gert is een paar jaar geleden al overleden maar de brief naar je oude adres kwam terug naar afzender. Ze heeft nog geprobeerd om te vinden waar je nu woonde, maar dat lukte niet. Vorige week is ze overleden aan een hartaanval en drie dagen geleden werd ze begraven. Uw neef Joris en zijn zus Annemarie namen iemand in de arm om uw adres op te zoeken en na de begrafenis besloot Joris u een bezoek te brengen omdat hij toch in de stad moest zijn.'

'Nu snap ik er helemaal niks meer van' zei Thomas. 'Hij was gewoon haar neef, waarom moest hij dan vergiftigd worden?'

'Oh!' Jasmijn sloeg de handen voor de mond. Iedereen draaide het hoofd in haar richting.

De Ridder knikte haar toe. 'Zeg het maar.'

'Omdat hij niet vergiftigd is, nietwaar?'

'Juist, Joris De Ruyter werd helemaal niet vergiftigd. Hij....'

Maar Jasmijn onderbrak hem. 'Hij is gestorven door een hartinfarct. Net zoals zijn moeder waarschijnlijk.'

'Inderdaad, het was een erfelijke aandoening en de emotie van een mogelijk weerzien met een tante die hij nooit gekend heeft, zorgde er waarschijnlijk voor dat zijn arme hart het begaf.'

Mevrouw Snelders keek de inspecteur met grote ogen aan. Dikke tranen rolden over haar wangen, maar ze liet begaan. Essie had haar verloofde helemaal niet afgenomen van haar! En nu had ze niet meer de kans om haar te zeggen dat het haar speet. En daar bovenop had ze ook niet meer de kans om haar neef te leren kennen. De arme jongen was gestorven toen hij haar wilde bezoeken. Oh, ze zou het zichzelf nooit vergeven.

Het belletje van de winkel deur rinkelde en in het deurgat stond een vrouw van een jaar of dertig, blond golvend haar en prachtige blauwe ogen in een open gelaat. Ze keek verlegen naar binnen.

'Excuseer, ik zoek....' Maar De Ridder liet haar niet uitspreken. 'Ah, juffrouw De Ruyter, komt u verder. Ik verwachtte u al.'

'Ddde... De Ruyter?' stamelde mevrouw Snelders.

'Ja, dit is uw nichtje Annemarie.'

'Zeg maar Mieke hoor' zei de jonge vrouw, terwijl ze de tafel rond ging en iedereen een hand gaf. Thomas schoof een stoel bij en de vrouw ging zitten.

‘Ben jij... ben jij mijn nichtje?’ De tranen liepen nog steeds overvloedig over het gezicht van de oude vrouw. Mieke knikte.

‘Oh meid, het spijt me zo. Had ik het geweten....’

‘Ach tante, ik neem u niks kwalijk. Ik begrijp heel goed dat u dacht dat mams er met uw verloofde vandoor was. Ik zou waarschijnlijk net hetzelfde gereageerd hebben.’

Mevrouw Snelders had even wat tijd nodig om de juiste woorden te vinden, maar uiteindelijk vroeg ze Mieke om mee naar boven te gaan. Ze wilde alles weten. Over Essie, haar man, haar onfortuinlijke neef en over Mieke zelf. Jasmijn kreeg een brok in de keel toen ze het tweetal naar de tussendeur zag lopen. Mevrouw Snelders heel wat vinniger dan ze de laatste jaren geweest was en Mieke met een beschermende arm om de schouders van haar tante.

***

Zoals Jasmijn gevreesd had, werd het een natte en kille kerst. In de winkelstraat bleven de lichtjes branden maar door het gordijn van water dat op de winkelruit viel, leek het op een uitgevaagd waterverfschilderij. In de hoek van de winkel fonkelden de lichtjes van haar eigen kerstboom. Ze had net twee tafels samen geschoven in het midden van de ruimte. Deze avond vierde ze al een paar jaar met mensen die haar nauw aan het hart lagen. Thomas en zijn vriend zouden langskomen en Maris ook. Ze wilde dit jaar ook mevrouw Snelders en haar nichtje uitnodigen, maar ze wist niet of ze zouden accepteren, net nu ze elkaar hadden weergevonden. Kerstdag zou ze met haar familie doorbrengen, maar deze avond was voor haar vrienden.

Vanuit de keuken stegen heerlijke geuren op. Voor Jasmijn was er maar één gerecht dat zich met recht en reden een kerstgerecht kon noemen en dat was een kalkoen. Dat was dan ook een constante in het jaarlijkse kerstmenu, maar het voorgerecht, de groenten en het nagerecht wisselden elk jaar.

Ze hoorde gemorrel aan de achterdeur, ze vroeg zich af wie eerst zou zijn. Thomas of Maris. Lang moest ze niet wachten want ze herkende de zware bariton stem die haar barista een zeker cachet verleende. Ze had gelijk, even later stak haar rechterhand en partner-in-crime zijn hoofd om de keukendeur en glimlachte breed. Hij had zich voor de gelegenheid uitgedost in zijn favoriete outfit, namelijk een echte tuxedo of smoking zoals Fred Astaire ze droeg in zijn dansfilms. Om zijn hals hing een witte zijden sjaal en hij had brillantine in zijn haar. Marc, zijn partner had zich aangepast aan de smaak van zijn vriend en droeg een net pak met open kraag.

‘Oh, jullie zijn er al!’ Jasmijn vloog de beide mannen om de hals en liet daarbij onbewust een veeg felrode lipstick achter op de wang van Thomas.

‘Jou kennende heb je nog wat hulp nodig bij de laatste voorbereidingen’ zei Marc en hij begon de servetten, die klaar lagen om gevouwen te worden, om te toveren tot ware kunstwerkjes. Jasmijn keek vertederd toe en trok Thomas mee naar de keuken.

‘Ik heb je even nodig’ zei ze terwijl ze in de verse aspergesoep roerde. ‘Denk je dat het een goed idee zou zijn om mevrouw Snelders en Mieke uit te nodigen voor kerst? Ik heb haar daarstraks nog gezien en normaal brengt ze deze dagen alleen door. Mieke heeft nu ook geen familie meer dus misschien kunnen we...’

‘Natuurlijk schat! Hoe meer zielen, hoe meer vreugde. Maar ik bedenk me net, wat doen we met cadeautjes voor hen? Wij hebben allemaal iemand uitgeloot, maar...’

‘Maak je daarover maar geen zorgen. Gisteren is de nieuwe voorraad italiaanse percolators aangekomen, ik heb voor elk al een mooi pakketje gemaakt met drie koffiesmaken en een zakje heerlijke kaneelkoekjes. EN natuurlijk ook een rode percolator.’

‘Geweldig idee, ik loop effe naar boven en nodig de dames uit!’

Een uurtje later zaten ze allemaal aan tafel. Jasmijn had voor twee personen extra gedekt en de geïmproviseerde geschenken voor mevrouw Snelders en Mieke stonden bij de andere pakjes. De beide dames wilden eerst niet komen, ze wilden de sfeer niet verpesten. Maar Thomas had ermee gedreigd het hele feest naar boven te verhuizen als ze niet naar beneden kwamen, dus hadden ze toegegeven. Aarzelend en onwennig kwamen ze het koffiehuisje binnen maar Jasmijn en Maris verwelkomden hen zo warm dat het ijs al snel gebroken was.

Maris had een beetje aarzelend gevraagd of ze een beetje OK waren, maar ze waren de schok blijkbaar al te boven gekomen. Ze hadden elkaar ook zoveel te vertellen. Dertig jaar prop je niet snel in een half uurtje. Mevrouw Snelders vond dat Jasmijn en de anderen ook recht hadden op het echte verhaal en daarom besloot ze tijdens het kerstdiner het verhaal van haar leven en dat van Essie te vertellen.

***

Mevrouw Snelders heette met haar voornaam Jessica en zij en haar vriendin stonden bekend als Essie en Jessie, de verschrikkelijke tweeling, hoewel ze eigenlijk geen tweeling waren. Ze haalden graag grappen uit en als ze betrappt werden kon men niet kwaad op hen zijn omdat ze zich altijd uitputten in verontschuldigen en beloften om het nooit meer te doen. Maar dat deden ze uiteraard wel.

Na hun afstuderen volgde Jessie nog een avondcursus Spaans terwijl Essie in de kruidenierszaak van haar ouders ging werken. Jessie leerde Maarten kennen, een klasgenoot van haar die ook Spaans wilde leren en al snel werden ze verliefd. Om één of andere reden heeft ze dat lang verborgen gehouden voor Essie, maar toen ze zich verloofden was haar vriendin de eerste die het goede nieuws te horen

kreeg. Maar Jessie had er niet op gerekend dat Maarten als een blok zou vallen voor de blonde Essie. Niet dat haar vriendin daar ooit aanleiding toe had gegeven, ze was gewoon haar open en vriendelijke zelf. Maar twee weken later, na de begrafenis van haar moeder die na een hersenbloeding was overleden verbrak Maarten de verloving. Jessie was er zeker van dat hij voor Essie had gekozen, maar het ergste van alles was dat haar broer partij trok voor haar vriendin. Zonder afscheid te nemen vertrok Jessie naar de stad en begon haar nieuwe leven als secretaresse bij een dochterbedrijf van een Spaanse holding. Een jaar later trouwde ze met Wilfried Snelders, die een vijftal jaren geleden stierf in een auto ongeval.

Maar in het dorp ging het leven natuurlijk ook verder. Essie hoorde van de verbroken verloving en hoewel Maarten zijn best deed om haar voor hem te winnen, wees ze hem af. Ze wilde geen geluk terwijl haar hartsvriendin ongelukkig was. Ze vond troost bij de broer van Jessie en een jaar later trouwden ze. Gert kwam mee in de kruidenierszaak van haar ouders werken en toen die overleden waren, erfden ze de winkel. Ze kregen twee kinderen en zowel Essie als haar man bleven moeite doen om Jessie met kerst een uitnodiging te sturen. De kaarten kwamen elk jaar terug maar ze wisten niet of Jessie ze met opzet terug stuurde of omdat ze het verkeerde adres hadden. Met de jaren werd de hoop om haar vroegere vriendin terug te vinden kleiner. Gert overleed en Essie was weer alleen. Maar toen ze ziek werd en veel verzorging nodig had besloot Joris, haar zoon uiteindelijk om een detective onder de arm te nemen om het adres van Jessie te achterhalen. Want Essie's laatste wens was om zich te verzoenen met haar vriendin.

Jammer genoeg overleed Essie de avond voor het verlossende telefoontje kwam dat de verloren schoonzus gevonden was. Maar wat het gezin van Essie niet wist is dat Jessie een paar keer op punt had gestaan om terug naar huis te gaan. Na de dood van haar man nam ze zelfs de trein naar Perkingen, haar geboortedorp. Ze heeft uren op het bankje voor het station gezeten en overlegd met zichzelf wat ze zou doen. Haar ouders waren overleden, haar broer had waarschijnlijk zijn eigen gezin en leven. Had ze wel het recht om uit het niets op te duiken en hun levens overhoop te halen? En Essie? Zou ze getrouwd zijn met Maarten? Hoe zou het zijn om hen na zoveel jaar terug te zien? Moest ze het verleden niet laten rusten en gewoon haar eigen leventje verder leiden? Tegen zes uur nam ze de trein terug naar de stad zonder dat haar familie wist dat ze maar een paar straten van hen verwijderd was geweest.

Joris besloot de laatste wens van zijn moeder in te willigen en zou zijn tante de dag van de begrafenis opzoeken om haar te vertellen wat er de afgelopen dertig jaar gebeurd was. Jammer genoeg had de jongen de ziekte van zijn moeder geërfd. Hij had al eens een lichte hartaanval gekregen, maar de emoties rond de begrafenis en het vooruitzicht om zijn tante terug te zien, moeten te zwaar geweest zijn voor zijn arme hart. In het koffiehuis heeft hij waarschijnlijk nog de moed verzameld voor hij naar boven ging en op de trap heeft zijn hart het begeven.

***

‘Dus als ik het goed begrijp was er nooit sprake van vergiftiging?’ Thomas keek daarbij met een verwijtende blik naar Jasmijn.

‘Hey, dat was niet mijn schuld! Die ambulancier die hier koffie zat te drinken en als eerste mee naar boven liep zei dat het er alle schijn van had dat hij vergiftigd was en dat ik weg moest blijven. Maar ik ben wel blij dat hij geen onnatuurlijke dood is gestorven.’

Jasmijn wist dat haar woorden een beetje hard klonken, want dood was dood en zowel Jessie als Mieke hadden een familielid verloren. Maar Jessie Snelders legde haar gerimpelde hand op die van Jasmijn en knikte. ‘Ik weet wat je wil zeggen kind. Vroeger of later waren we Joris toch verloren. Ik vind het alleen zo jammer dat het gebeurd is voor mij gezien heeft.’

Plots rinkelde aan de overkant van de tafel het bestek en iedereen keek op. ‘Dat is helemaal niet waar!’ Maris was opgesprongen en liep naar mevrouw Snelders. Ze knielde naast de oude dame neer en nam haar hand in de hare. ‘Hij heeft je wel degelijk gezien. Je kwam binnen toen hij hier koffie zat te drinken en je keek de zaal rond. Hij keek net op toen hij van zijn koffie wilde drinken en even hebben jullie elkaar aangekeken. Jij bent je bestelling koffie gaan halen aan de toonbank en hij volgde je met zijn ogen. Hij moet een familietrekje hebben herkend in je gezicht, want hij glimlachte. Even later is hij je gevolgd naar boven.’

‘Oh!’ Mevrouw Snelders’ ogen vulden zich opnieuw met tranen. ‘Dus hij wist dat hij zijn missie volbracht had?’

Maris knikte en gaf kleine klopjes op de oude hand. ‘Hij heeft de wens van zijn moeder vervuld. Alleen was niet hij het die het verhaal gedaan heeft.’ Ze keek opzij naar Mieke, die nu ook tranen op haar wangen had. ‘Het was zijn zus, die de laatste horde heeft genomen.’

***

Even was het stil aan tafel, maar dan ademde Jessie De Ruyter - Snelders, de helft van de verschrikkelijke tweeling diep adem, veegde haar tranen weg en keek met glinsterende ogen de tafel rond. ‘Kom, genoeg geweend nu. De afgelopen dertig jaar krijgen we niet terug maar we kunnen nu vol hoop naar de toekomst kijken. Want Mieke, wiens man momenteel in het buitenland zit, is zwanger en verwacht volgend jaar tegen de zomer haar kindje. Hoe mooi zal het zijn om samen naar het kleintje te kijken en te weten dat er altijd nieuw leven zal zijn. Maar nu is het kerstavond en wil ik klinken op de mensen die deze onvergetelijke kerst mogelijk hebben gemaakt. Jasmijn, bedankt voor je warme uitnodiging. Je bent altijd goed voor me geweest. Thomas, bedankt dat je hebt aangedrongen zodat we deze kerst met jullie konden delen. En Maris natuurlijk, bedankt voor wat je me verteld hebt over Joris. Ik ben zo blij dat hij me nog gezien heeft, zelfs al was ik er mij niet van

bewust. En op Mieke natuurlijk, mijn lieve nichtje en op het nieuwe leven in haar schoot.'

Iedereen klonk de glazen en even later was het tijd voor de pakjes. Toen mevrouw Snelders en Mieke hun pakje kregen wisten ze niet wat zeggen en waren een beetje verlegen dat ze zelf niks bij hadden. Op dat moment klopte er iemand op het raam van de winkel. Jasmijn keek geërgerd op. 'Wie kwam hen nu storen op kerstavond.' Ze gooide haar servet op tafel en liep op hoge benen naar de winkeldeur, vastbesloten om de onverlaat die voor de deur stond eens goed de waarheid te zeggen. Het was inspecteur De Ridder, die zich onmiddellijk verontschuldigde.

'Ik wil absoluut niet lang storen, maar vermits het onderzoek heeft uitgewezen dat er van vergiftiging geen sprake was, wilde ik u toch alvast deze teruggeven want die zal u wel nodig hebben.' En hij overhandigde haar een grote doos. Verbaasd deed ze het deksel open en in de doos zaten alle rode kopjes die de dag van het ongeval door de politie in beslag waren genomen.

Jasmijn trok de verbouwereerde inspecteur aan de mouw naar binnen en stond erop dat hij een glas met hen meedronk. Want iemand die op kerstavond, op enkele minuten voor middernacht met een doos rode kopjes voor de deur stond, verdiende het om opgenomen te worden in het warme nest dat Jasmijn gebouwd had.